

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 156/20
V Luxemburgu 8. decembra 2020

Rozsudok vo veci C-584/19
Trestné konanie proti A. a i.

**Na rozdiel od európskeho zatykača, európsky vyšetrovací príkaz môže byť vydaný
prokuratúrou členského štátu, ktorá je vystavená riziku, že bude podliehať
individuálnym usmerneniam zo stany výkonnej moci**

*Základné práva osoby dotknutej európskym vyšetrovacím príkazom sú dostatočne chránené tak
v štádiu jeho vydania, ako aj v štádiu jeho výkonu v inom členskom štáte*

Staatsanwaltschaft Hamburg (prokuratúra Hamburg, Nemecko) začala trestné vyšetrovanie pre podvod proti A. a ďalším neznámym osobám. Všetky tieto osoby sú podozrivé z toho, že v júli 2018 sfalšovali 13 bankových prevodných príkazov použitím nezákonne získaných údajov, čo pravdepodobne umožnilo previesť približne 9 800 eur na bankový účet otvorený na meno A. v jednej rakúskej banke. V máji 2019 prokuratúra Hamburg v rámci vyšetrovania tejto veci vydala európsky vyšetrovací príkaz¹, ktorý zaslala Staatsanwaltschaft Wien (prokuratúra Viedeň, Rakúsko) a ktorým ju požiadala o poskytnutie kópií výpisov z dotknutého bankového účtu za predmetné obdobie. V súlade s rakúskym Trestným poriadkom však rakúska prokuratúra nemôže nariadiť takéto vyšetrovacie opatrenie bez predchádzajúceho súdneho povolenia. Prokuratúra Viedeň tak koncom mája 2019 požiadala Landesgericht für Strafsachen Wien (Krajinský súd pre trestné veci Viedeň, Rakúsko), aby povolil uvedené vyšetrovacie opatrenie.

Keďže tento súd konštatoval, že podľa nemeckej právnej úpravy o organizácii súdov môže prokuratúra Hamburg prijímať pokyny, a to aj v individuálnych prípadoch, od Justizsenator von Hamburg (justičný radca v Hamburgu, Nemecko), položil si otázku, či rakúske orgány majú tento európsky vyšetrovací príkaz vykonať. Jeho otázky sa konkrétne týkajú uplatniteľnosti nedávnej judikatúry Súdneho dvora týkajúcej sa pojmu „vydávajúci súdny orgán“, ktorý vydáva európsky zatykač², v zmysle rámcového rozhodnutia 2002/584³, v kontexte smernice o európskom vyšetrovacom príkaze. V dôsledku toho sa uvedený súd rozhodol obrátiť na Súdny dvor s otázkou, či prokuratúru členského štátu možno považovať za „súdny orgán“ oprávnený vydať európsky vyšetrovací príkaz v zmysle tejto smernice napriek tomu, že je vystavená riziku podliehania individuálnym usmerneniam alebo pokynom zo strany orgánu výkonnej moci v súvislosti s vydaním takéhoto príkazu.

Posúdenie Súdneho dvora

Súdny dvor zasadajúci vo veľkej komore rozhodol, že pojmy „súdny orgán“ a „vydávajúci orgán“ v zmysle smernice o európskom vyšetrovacom príkaze zahŕňajú prokurátora členského štátu alebo všeobecnejšie prokuratúru členského štátu, a to aj v prípade, ak by boli v zákonomom vzťahu

¹ Toto rozhodnutie o európskom vyšetrovacom príkaze bolo vydané v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2014/41/EÚ z 3. apríla 2014 o európskom vyšetrovacom príkaze v trestných veciach (Ú. v. EÚ L 130, 2014, s. 1) (ďalej len „smernica o európskom vyšetrovacom príkaze“).

² Rozsudky z 27. mája 2019, OG a PI (Prokuratúry v Lübecku a Zwickau) (C-508/18 a C-82/19 PPU, bod 90), PF (Generálna prokuratúra Litvy) (C-509/18, bod 57). Pozri tiež TK č. 68/19. V bode 90 už citovaného rozsudku OG a PI (Prokuratúry v Lübecku a Zwickau), týkajúceho sa nemeckých prokurátorov, Súdny dvor totiž rozhodol, že pojem „vydávajúci súdny orgán“ v zmysle rámcového rozhodnutia 2002/584 nezahŕňa prokuratúry členského štátu, ktoré sú pri prijímaní rozhodnutia o vydaní európskeho zatykača vystavené riziku, že budú priamo alebo nepriamo podliehať individuálnym pokynom alebo usmerneniam zo strany výkonnej moci.

³ Rámcové rozhodnutie Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 190, 2002, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 34) (ďalej len „rámcové rozhodnutie o európskom zatykači“).

podriadenosti voči výkonnej moci tohto členského štátu, teda vo vzťahu, ktorý by ich vystavil riziku, že budú priamo alebo nepriamo podliehať individuálnym pokynom a usmerneniam zo strany výkonnej moci v súvislosti s vydaním európskeho vyšetrovacieho príkazu.

V tejto súvislosti Súdny dvor na úvod uvádza, že podľa tejto smernice možno európsky vyšetrovací príkaz vykonať len vtedy, ak orgán, ktorý ho vydal, je „vydávajúcim orgánom“⁴, a v prípade, že takýto príkaz vydá iný vydávajúci orgán než sudca, súd, vyšetrujúci sudca alebo prokurátor príslušný v dotknutej veci, musí byť pred jeho zaslaním na účely jeho vykonania v inom členskom štáte potvrdený „súdnym orgánom“.

Po tomto spresnení Súdny dvor najprv poznamenáva, že na rozdiel od toho, čo je stanovené v rámcovom rozhodnutí o európskom zatykači, ktoré odkazuje na „vydávajúci súdny orgán“ bez spresnenia orgánov, na ktoré sa vzťahuje tento pojem, prokurátor sa v smernici o európskom vyšetrovacom príkaze⁵ nachádza medzi orgánmi, ktoré sa podobne ako sudca, súd alebo vyšetrovací sudca považujú za „vydávajúci orgán“. Súdny dvor okrem toho uvádza, že podľa tejto smernice prokurátor patrí tiež medzi „súdne orgány“, ktoré sú oprávnené potvrdiť európsky vyšetrovací príkaz pred jeho zaslaním vykonávajúcemu orgánu, ak tento príkaz vydal iný vydávajúci orgán než sudca, súd, vyšetrujúci sudca alebo prokurátor príslušný v dotknutej veci⁶. Konštatuje, že v uvedenej smernici kvalifikácia prokurátora ako „vydávajúceho orgánu“ alebo „súdneho orgánu“ nie je podmienená neexistenciou zákonného vzťahu podriadenosti tohto prokurátora voči výkonnej moci svojho členského štátu.

Súdny dvor ďalej zdôrazňuje, že vydanie alebo potvrdenie európskeho vyšetrovacieho príkazu podlieha postupu a zárukám, ktoré sú odlišné od tých, ktoré upravujú vydanie európskeho zatykača. Konkrétne uvádza, že podľa smernice o európskom vyšetrovacom príkaze prokurátor, ktorý vydáva alebo potvrdzuje takýto príkaz, musí zohľadniť zásadu proporcionality a základné práva dotknutej osoby, a že jeho rozhodnutie musí byť možné napadnúť účinným opravným prostriedkom, ktorý je prinajmenšom rovnocenný s opravným prostriedkom dostupným v podobnom vnútroštátnom prípade. Súdny dvor okrem toho zdôrazňuje možnosť, ktorú táto smernica ponúka vykonávajúcemu orgánu a všeobecnejšie vykonávajúcemu štátu, dohliadať rôznymi mechanizmami na dodržiavanie tejto zásady a základných práv dotknutej osoby. Súdny dvor z toho vyvodzuje, že tak vo fáze vydania alebo potvrdenia, ako aj pri výkone európskeho vyšetrovacieho príkazu smernica o európskom vyšetrovacom príkaze obsahuje súbor záruk umožňujúcich zabezpečiť ochranu základných práv dotknutej osoby.

Súdny dvor napokon uvádza, že cieľ sledovaný európskym vyšetrovacím príkazom sa odlišuje od cieľa sledovaného európskym zatykačom. Zatiaľ čo cieľom európskeho zatykača je zatknúť a vydať požadovanú osobu na účely vedenia trestného stíhania alebo výkonu trestu odňatia slobody alebo ochranného opatrenia, cieľom európskeho vyšetrovacieho príkazu je dosiahnuť vykonanie jedného alebo viacerých konkrétnych vyšetrovacích opatrení s cieľom získať dôkazy. Hoci niektoré z týchto vyšetrovacích opatrení môžu byť invazívne, európsky vyšetrovací príkaz na rozdiel od európskeho zatykača nie je spôsobilý narušiť právo na slobodu dotknutej osoby.

Preto sa podľa Súdneho dvora vzhľadom na všetky tieto rozdiely medzi rámcovým rozhodnutím o európskom zatykači a smernicou o európskom vyšetrovacom príkaze výklad uvedený v jeho nedávnych rozsudkoch⁷, podľa ktorého sa pojem „vydávajúci súdny orgán“ v zmysle tohto rámcového rozhodnutia nevzťahuje na prokuratúry členského štátu, ktoré sú vystavené riziku, že budú podliehať individuálnym usmerneniam pochádzajúcim od výkonnej moci, neuplatňuje v kontexte smernice o európskom vyšetrovacom príkaze.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva

⁴ V zmysle článku 2 písm. c) smernice o európskom vyšetrovacom príkaze.

⁵ To stanovuje článok 2 písm. c) bod i) smernice o európskom vyšetrovacom príkaze.

⁶ To je uvedené v článku 2 písm. c) bode ii) smernice o európskom vyšetrovacom príkaze.

⁷ Rozsudky OG a PI (Prokuratúry v Lübecku a Zwickau) a PF (Generálna prokuratúra Litvy); pozri poznámku pod čiarou 2.

Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499